

שֶׁשָׁמַשׁ גָּרְמוֹ דְאֶסְתַּלַּק מִנִּי ו' דְאִיהוּ הַשֵּׁשׁ
וְאוֹר הַשֵּׁשׁ דְהוּה נְהִיר בְּסִתְרָא דְשִׁית תִּיבִין
דְאִינוּן (דְבָרִים ו') שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי
אֶחָד, בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִי, נִיחַר גְּרוֹנָם דְבִטְלִילוּ
קָרִית שָׁמַע דְאֶתְמַר בֵּיה (תְּחִלִּים קמ"ט) רוּמָמוֹת אֵל
בְּגְרוֹנָם, וּבְגִין דָּא שְׁמוּנֵי נוּטְרָה אֶת הַפְּרָמִים,
דְאִינוּן שְׁאָר אוּמִין עָרַב רַב. וּבְגִין דָּא כְרַמֵּי
שְׁלִי לֹא נְטַרְתִּי וּבְגִין דָּא אִינוּן עָרַב רַב
מְצַלִּיחִין בְּכֻלָּא.

בְּתַנּוּת עוֹר חֲשׂוּכִין דְעֵינִין דְאֶתְמַר בְּהוּן
(בראשית כ"ו) וּתְכַהֲיִן עֵינָיו מְרֵאוֹת,
לְאֶסְתַּפְּלָא לְאֵלִין דְאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א')
נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת אֱלֹהִים, דְאִינוּן
חֲמֵשׁ אוֹר דְעוּבְדָא דְפְרָאשִׁית פְּתַנּוּת אוֹר
אִינוּן. וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ. וְהָאֶרֶץ הָא הָא חַד.
תְהוֹ תְרִין. בְּהוּ תֵלֶת. חֲשֵׁף אַרְבַּע. תְהוּם
חֲמֵשׁ. וְאַרְבַּע אִינוּן דְכְלִילָן בְּגוּפָא וְאִינוּן
אַרְבַּע יְסוּדִין דְאִינוּן קְלִיפִין דְאַגּוּזָא, וּבְגִין
דָּא וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ. וְאוּקְמוּהָ הִיְתָה
מְקַדְמַת דְנָא, דְהֵכִי אֶרְחָא דְקְלִיפִין דְמְקַדְמִין
לְמוּחָא.

וְרוּחַ אֱלֹהִים דָּא רוּחָא דְמְשִׁיחָא, דְמִיד
דִּיהָא מְרַחֶפֶת עַל אֲנָפֵי מִיָּא דְאוּרִייתָא
מִיד יְהֵא פּוּרְקָנָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית א')
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. וַיִּשְׁלַחְהוּ יי אֱלֹהִים,
מִיד (לְמִשְׁחָא) מְשִׁיחָא דְהוּה בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן בְּמָה
דְאֶתְמַר בֵּיה וַיִּשְׁלַחְהוּ מִגֵּן עֵדֵן מְעַדוּן דִּילֵיהָ.
וְאֲמָאֵי לְעֵבֹד אֶת הָאֲדָמָה דְאִיהִי שְׁכִינְתָּא
בְּגִין דָּא וַיִּשְׁלַחְהוּ מִיד, דִּיפּוּק מִתְמָן.

וַיִּשְׁבֵּן מְקַדְּם לְגֵן עֵדֵן אֶת הַפְּרוּבִים דְאִינוּן
מְשִׁיחַ בֵּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֵּן יוֹסֵף
דְמְשַׁכָּא רוּחָא דְמְשִׁיחָא דְאֶתְמַר בֵּיה, וְרוּחַ
אֱלֹהִים דָּא שִׁיל"ה הוּא דְאֶתְמַר בֵּיה (במדבר יא)

שֶׁשָׁמַשׁ גָּרְמוֹ דְאֶסְתַּלַּק מִנִּי ו' דְאִיהוּ הַשֵּׁשׁ
וְאוֹר הַשֵּׁשׁ דְהוּה נְהִיר בְּסִתְרָא דְשִׁית תִּיבִין
דְאִינוּן (דְבָרִים ו') שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי
אֶחָד, בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִי, נִיחַר גְּרוֹנָם דְבִטְלִילוּ
קָרִית שָׁמַע דְאֶתְמַר בֵּיה (תְּחִלִּים קמ"ט) רוּמָמוֹת אֵל
בְּגְרוֹנָם, וּבְגִין דָּא שְׁמוּנֵי נוּטְרָה אֶת הַפְּרָמִים,
דְאִינוּן שְׁאָר אוּמִין עָרַב רַב. וּבְגִין דָּא כְרַמֵּי
שְׁלִי לֹא נְטַרְתִּי וּבְגִין דָּא אִינוּן עָרַב רַב
מְצַלִּיחִין בְּכֻלָּא.

בְּתַנּוּת עוֹר חֲשׂוּכִין דְעֵינִין דְאֶתְמַר בְּהוּן
(בראשית כ"ו) וּתְכַהֲיִן עֵינָיו מְרֵאוֹת,
לְאֶסְתַּפְּלָא לְאֵלִין דְאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א')
נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת אֱלֹהִים, דְאִינוּן
חֲמֵשׁ אוֹר דְעוּבְדָא דְפְרָאשִׁית פְּתַנּוּת אוֹר
אִינוּן. וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ. וְהָאֶרֶץ הָא חַד.
תְהוֹ תְרִין. בְּהוּ תֵלֶת. חֲשֵׁף אַרְבַּע. תְהוּם
חֲמֵשׁ. וְאַרְבַּע אִינוּן דְכְלִילָן בְּגוּפָא וְאִינוּן
אַרְבַּע יְסוּדִין דְאִינוּן קְלִיפִין דְאַגּוּזָא, וּבְגִין
דָּא וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ. וְאוּקְמוּהָ הִיְתָה
מְקַדְמַת דְנָא, דְהֵכִי אֶרְחָא דְקְלִיפִין דְמְקַדְמִין
לְמוּחָא.

וְרוּחַ אֱלֹהִים דָּא רוּחָא דְמְשִׁיחָא, דְמִיד
דִּיהָא מְרַחֶפֶת עַל אֲנָפֵי מִיָּא דְאוּרִייתָא
מִיד יְהֵא פּוּרְקָנָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית א')
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. וַיִּשְׁלַחְהוּ יי אֱלֹהִים,
מִיד (לְמִשְׁחָא) מְשִׁיחָא דְהוּה בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן בְּמָה
דְאֶתְמַר בֵּיה וַיִּשְׁלַחְהוּ מִגֵּן עֵדֵן מְעַדוּן דִּילֵיהָ.
וְאֲמָאֵי לְעֵבֹד אֶת הָאֲדָמָה דְאִיהִי שְׁכִינְתָּא
בְּגִין דָּא וַיִּשְׁלַחְהוּ מִיד, דִּיפּוּק מִתְמָן.

וַיִּשְׁבֵּן מְקַדְּם לְגֵן עֵדֵן אֶת הַפְּרוּבִים דְאִינוּן
מְשִׁיחַ בֵּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֵּן יוֹסֵף
דְמְשַׁכָּא רוּחָא דְמְשִׁיחָא דְאֶתְמַר בֵּיה, וְרוּחַ
אֱלֹהִים דָּא שִׁיל"ה הוּא דְאֶתְמַר בֵּיה (במדבר יא)

(יא) ואצלתי מן הרוח, שפך עולה שילה כחשבון משה. וישפן מקדם, שמקדים שילה לשניהם, כדי שתהיה מרחפת על פני התורה, והגאלה תלויה בו, והרי פרשיה.

ואת להט החרב המתהפכת, מיד יהיה בידו, ומהו? המטה. מטטרו"ן מתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה. ועוד, מטה זו שכנה תחתונה, ואם זכו ישראל - כלפי חסד, לימין, ויציאו ברחמים. ואם לאו - מטה כלפי חובה, לצד הגבורה, ששם הנחש אל אחר שמבקש לשפך דם, ונהרג משיח ורבים מישראל, ולכן נאמר (רות א) שכבי עד הבקר, שהוא בקר של אברהם שיהיה מטה כלפי חסד. ובגל"ל זה ואת להט החרב המתהפכת, והכל כדי לשמר את דרך עץ החיים, שהיא תורה, שנאמר בה (משלי א) עץ חיים היא, והיא תורה שבעל פה. אם זכה אדם - היא סם חיים שלו, ואם לאו - היא מתהפכת לו לסם המות. והרי פרשיה בעלי המשנה כף, כמו שהמטה שהתהפך לנחש ומנחש למטה. ובאותו זמן ימחו מן העולם כל אותם שנאמר בהם (שמות ו) ויעשו כן חרטמי מצרים בלטיהם:

תוספתא

בראשית ברא"ר, רמז לכת"ר חכמ"ה. אלהים רמז לבני"ה. א"ת רמז לגדלה וגבורה. השמ"ם זהו תפארת. וא"ת רמז לנצ"ח הו"ד יסו"ד. האר"ן רמז למלכו"ת: עד כאן התוספתא.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ויאמר אלהים, למה הוא אומר? אינו אומר אלא לאחרים. יהי אור - לעולם הזה. ויהי אור - לעולם הבא. וזהו האור שבא הקדוש

ואצלתי מן הרוח, דהכי סליק שיל"ה משה בחושבנא. וישפן מקדם, דאקדים שיל"ה לתרוויהו בגין דיהא מרחפת על אנפוי דאורייתא ופורקנא ביה תלייא והא אוקמוה. ואת להט החרב המתהפכת מיד יהא בידיה. ומאי ניהו, מטה מטט"רון דאתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה. ועוד מטה דא שכינתא תתאה ואם זכו ישראל כלפי חסד לימינא ויפקון ברחמי. ואם לאו מטה כלפי חובה לסטרא דגבור"ה דתמן נחש, אל אחר. דתבע לשפוך דמא ואתקטיל משיח וסגיאין מישראל. ובגין דא אתמר (רות ג) שכבי עד הבקר דאיהו בקר דאברהם דיהא מטה כלפי חסד.

ובגין דא ואת להט החרב המתהפכת וכלא לשמור את דרך עץ החיים דאיהי אורייתא דאתמר בה עץ חיים היא ואיהי אורייתא דבעל פה. אם זכה בר נש, איהי סם חיים דיליה. ואם לאו, היא מתהפכת ליה לסם המות. והא אוקמוה מארי מתניתין הכי, כגוונא דמטה דאתהפך לנחש ומנחש למטה. ובזמנא ההוא יתמחון מן עלמא כל אינון דאתמר בהון (שמות ד) ויעשו כן חרטומי מצרים בלטיהם: (עד כאן מההשמיות).

תוספתא

בראשית ברא"ר רמז לכת"ר חכמ"ה. אלהים רמז לבני"ה. א"ת רמז לגדול"ה וגבור"ה. השמ"ם דא הוא תפארת. וא"ת רמז לנצ"ח הו"ד יסו"ד. האר"ן רמז למלכו"ת: (עד כאן תוספתא).

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ויאמר אלהים, למה הוא אומר? אינו אומר אלא לאחרים. יהי אור - לעולם הזה. ויהי אור - לעולם הבא. וזהו האור שבא הקדוש ויהי אור ויהי אור. ויהי אור - לעולם הזה. ויהי אור - לעולם הבא. וזהו האור שבא הקדוש